СМЕТНА ПАЛАТА
на Република България

ОБЩИНА БЯЛА
ОБЛАСТ РУСЕ
Вх. № 50-00-28
Дата 14.05.2025г.

СМЕТНА ПАЛАТА
Изх.№ 07-01-1049#1/13.05.2025г.

ДО
Г-Н ДИМИТЪР СЛАВОВ
КМЕТ НА
ОБЩИНА БЯЛА, ОБЛАСТ РУСЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СЛАВОВ,

На основание чл. 54, ал. 15 от Закона за Сметната палата, приложено Ви изпращаме окончателен Одитен доклад № 0100318124, съдържащ немодифицирано мнение относно консолидирания годишен финансов отчет на община Бяла, област Русе за 2024 г., и приложеният към него одитиран годишен финансов отчет.

Приложение: съгласно текста.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
(Димитър Главчев)

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф" № 37, тел.: + 359 2 9803690, факс + 359 2 9810740
email: president@bulnao.government.bg, www.bulnao.government.bg

СМЕТНА ПАЛАТА

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0100318124

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Община Бяла, Област Русе за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията 3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет 4
Мнение 4
База за изразяване на мнение 4
Обръщане на внимание – Заем от сметката за чужди средства, предоставен на бюджета 4
Правно основание за извършване на одита 5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет 5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет 5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет 7
Некоригирани неправилни отчитания 7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби 7
Коригирани неправилни отчитания 8
Съществени недостатъци на вътрешния контрол 9
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства 9

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ОГ	Отчетна група
ДСД	Други сметки и дейности
СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
МФ	Министерство на финансите
ОД	Одитно доказателство
ДР	Допълнителни разпоредби
ДДС на МФ	Дирекция „Държавно съкровище" на Министерство на финансите

ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ДИМИТЪР СЛАВОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА БЯЛА,
ОБЛАСТ РУСЕ

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Община Бяла, Област Русе състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Община Бяла, Област Русе към 31 декември 2024 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Община Бяла в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Обръщане на внимание – Заем от сметката за чужди средства, предоставен на бюджета

Сметната палата обръща внимание на Приложението (обяснителна записка) към консолидирания годишен финансов отчет на Община Бяла, Област Русе за 2024 г., в което по подходящ начин е оповестено, че през предходен отчетен период Общината е

ползвала временен безлихвен заем от сметката за чужди средства за извършване на плащания по бюджета в размер на 250 000 лв., който към 31.12.2024 г. не е възстановен.

Съгласно чл. 147 от Закона за публичните финанси чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващото управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство[1].

Сметната палата не модифицира одитното мнение по отношение на този въпрос.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-03-181 от 16.12.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрита или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в

[1] Одитни доказателства №№ 24 - 26

резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите,* Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Всички констатирани неправилни отчитания са коригирани.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. С Решение на Общински съвет гр. Бяла е одобрена обща численост на звеното за вътрешен одит от една щатна бройка, която към 31.12.2024 г. е заета.[2]

Не е спазена разпоредбата на чл. 14, ал. 2 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС), съгласно която вътрешният одит в общините се осъществява най-малко от двама вътрешни одитори.

2. В Общината не е създаден одитен комитет. Съгласно чл. 21 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство[3].

Не са спазени разпоредбите на чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС за задължително изграждане на одитен комитет в общините с изградени звена за вътрешен одит и на

---

[2] Одитни доказателства №№ 27 - 29

[3] Одитни доказателства №№ 27 - 29

чл. 21 от ЗПФ, което на основание параграф 2 от ДР на ЗПФ се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Коригирани неправилни отчитания

1. Разходи за изграждането на инфраструктурен обект „Реновиране на съществуващи и изграждане на нови подпорни стени, възстановяване на основи на мостови съоръжения, почистване и облагородяване на река Беленска“ - първи етап, общо в размер на 1 942 222 лв., осчетоводени в отчетна група „Други сметки и дейности“ по сметка 2071 "Незавършена строителство, производство и основен ремонт", след въвеждането на обекта в експлоатация (Разрешение за ползване № ДК-07-Р-37 от 30.05.2023 г.) не са капитализирани по сметка 2202 "Инфраструктурни обекти". Към 30.09.2024 г. на актива не е начислена амортизация по сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ общо за 51 792 лв., от които за 2023 г. – 22 659 лв.[4]

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние във финансовите отчети и изискването за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

2. Към 30.09.2024 г., в отчетна група „Бюджет“, в резултат на неосчетоводена промяна в дела на инвестициите на общината (мажоритарен собственик) в три търговски дружества ("БЕСКУ" ЕООД, "Медицински център 1-Бяла" ЕООД и МБАЛ "Юлия Вревска" ЕООД) след приемането на окончателните им годишни отчети за 2023 г. салдото по сметка 5111 "Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната" е занижено резултативно с 1 479 511 лв.[5]

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 28.4. от ДДС 20 от 2004 г.

3. При проверка на капитализирането на разходи за основен ремонт на инфраструктурни обекти по проект „Консервация и реставрация на моста на Колю Фичето в община Бяла“, осчетоводени правилно в отчетна група „Сметки за средства от Европейския съюз“ по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ се установи:

3.1. Разходи в размер на 25 383 лв. за строителен надзор на подобект „Транспортна връзка до сграда „Туристическа инфраструктура на мост Колю Фичето“ не са капитализирани в отчетна група „Други сметки и дейности“ по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“.[6]

Обектът е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване на 22.08.2024 г.;

3.2. Разходи във връзка с индексация на част “Технологична“ по договор за СМР № 76 от 2021 г. – обособена позиция „Консервация и реставрация на мост на Колю Фичето над река Янтра при гр. Бяла“, общо за 208 496 лв. не са капитализирани в отчетна група „Други сметки и дейности“ по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за

[4] Одитни доказателства №№ 1 - 7

[5] Одитни доказателства №№ 8 - 13

[6] Одитни доказателства №№ 14 – 21

капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“. Към 30.09.2024 г. не е издадено разрешение за ползване на обекта.[7]

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 18 на ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализиране на разходи в отчетна група ДСД и изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

Коригираните неправилни отчитания са констатирани при текущия контрол и са коригирани преди изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет за 2024 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 29 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Русе, ул. „Пирот“ № 24, етаж 2.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 115 от 29.04.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Община Бяла, Област Русе и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Димитър Главчев)

[7] Одитни доказателства №№ 14, 22 - 23

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	Извлечение по аналитични партиди на сметка 2071 в ОГ ДСД към 31.12.2022 г., ф-ри №№ 1000000704/22.06.2022 г. и 100000729/25.10.2022 г.; Протокол за установяване на извършените СМР; ф-ра № 1000000743/21.12.2022 г.; Протокол за установяване на извършените СМР от 21.12.2022 г.; Договор № Д-283/30.05.2022 г.	26
02	Извлечение по аналитични партиди на сметка 2071 в ОГ ДСД към 31.12.2021 г., ф-ра № 000000178/03.09.2021 г. ; Справка-разпределение на разходи по договор Д-38 по етапи; Договор № Д-38/01.03.2021 г.	16
03	Извлечение по аналитични партиди на сметка 2071 в ОГ ДСД към 31.12.2023 г., ф-ри №№ 000000067/22.06.2023 г. и 00000033/22.062022 г.; Договор № Д-300/07.06.2022 г.	16
04	Извлечение по аналитични партиди на сметка 2071 в ОГ ДСД към 30.09.2024 г.	1
05	Разрешение за ползване № ДК-07-37/30.05.2023 г. и въвеждане в експлоатация на обект „Реновиране на съществуващи и изграждане на нови подпорни стени, възстановяване на основи на мостови съоръжения, почистване и облагородяване на река Беленска" – етап първи	2
06	Протокол за амортизация на инфраструктурен актив „Реновиране на съществуващи и изграждане на нови подпорни стени, възстановяване на основи на мостови съоръжения, почистване и облагородяване на река Беленска" - първи етап и индивидуална амортизационна ведомост на същия актив	5
07	Коригираща операция на сметки 2202 и 2417	7
08	Констативен протокол относно разлики в салдото на сметка 5111	2
09	Извлечение по аналитични партиди на сметка 5111	3
10	Копие на окончателен баланс и ОПР на „БЕСКУ“ ЕООД за 2023 г.	4
11	Копие на окончателен баланс и ОПР на МБАЛ "Юлия Вревска" ЕООД за 2023 г.	4
12	МБАЛ "Юлия Вревска" ЕООД "Медицински център 1 Бяла" ЕООД - гр. Бяла за 2023 г.	7
13	Коригираща операция	6
14	Констативен протокол относно капитализиране на разходи, осчетоводени по сметка 6076 в ОГ СЕС	2
15	Ф-ри №№ 000000029/17.12.2021 г. и 0000000513/27.06.2024 г., Приемо предавателен протокол и Таблица за разпределение по обекти на разходи за строителен надзор	4
16	Разрешение за ползване № СТ-05-451/22.08.2024 г. – въвеждане в експлоатация на подобект „Транспортна връзка до Сграда за туристическа инфраструктура“	3
17	Договор № 114/10.06.2021 г. за упражняване на строителен надзор и изготвяне на оценка за съответствието за обект: „Консервация и реставрация на моста на Колю Фичето в община Бяла“	17

18	Извлечение по аналитични партиди на сметки 2071 и 2202 към 30.09.2024 г. в ОГ ДСД	2
19	Протокол за определяне на амортизация на подобект „Транспортна връзка до сграда „Туристическа инфраструктура на мост Колю Фичето“ и индивидуална амортизационна ведомост на актива към 30.09.2024 г.	3
20	Протокол за определяне на амортизация на подобект „Транспортна връзка до сграда „Туристическа инфраструктура на мост Колю Фичето“ след добавена сумата от 25 383 лв. и индивидуална амортизационна ведомост на актива към 30.09.2024 г., който следва да се начисли след добавяне на сумата от 25 383 лв.	3
21	Коригиращи операции, отразени по сметки 2202, 7609 и 2417 и извлечения по аналитични партиди на същите сметки	7
22	Дебитни известия №№ 2000001059/27.06.2024 г. и 200000001058/27.06.2024 г. и Искане за изменение цената на извършените дейности и Извлечение по аналитични партиди за сметка 6076 в ОГ СЕС	4
23	Коригираща операция, отразена по сметка 2071 в ОГ ДСД	3
24	Извлечение от Обяснителна записка към ГФО за 2024 г.	3
25	Обяснителна записка от главния счетоводител, относно заем от чужди средства	1
26	Извлечение по аналитични партиди на сметки 4614 и 4630	2
27	Писмо с вх. № 50-00-14 от 21.02.2025 г. до кмета на Община Бяла относно информация за изпълнение на изискванията на чл.12, ал.1, т.3 и чл.18, ал.1 от ЗВОПС, както и на чл.12 от ЗФУКПС	2
28	Отговор с изх. № 50-00-14-(1) от 28.02.2025 г. от кмета на Община Бяла относно наличие на звено за вътрешен одит, одитен комитет и стратегия за управление на риска	2
29	Констативен протокол относно спазване изискванията на чл.12, ал.1, т.3 и чл.18, ал.1 от ЗВОПС, както и на чл.12 от ЗФУКПС и Решения №№ № 11 по протокол № 2 от 28.11.2019 година и № 12 по протокол № 2 от 24.11.2023 г.	4